

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SAĞLIK HİZMETLERİ PLANLAMASI

I-Genel Esaslar

Anayasamızın 56 ncı maddesinde, “Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir” hükmüne yer verilmiş ve böylece Devlete “sağlık” alanında önemli görev ve yükümlülük getirilmiştir. Devlet’e 56 ncı madde ile yüklenen “sağlık hizmetlerini yürütme” görevi, 02/11/2011 tarihli ve 28103 sayılı (Mükerrer) Resmî Gazete’de yayımlanan 663 sayılı KHK ile yürürlükten kalkan- 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında kanun Hükmünde Kararnâme (KHK) ile Bakanlığımıza verilmiş ve 1 inci maddesinde bu görev, “*Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, herkesin hayatının beden ve ruh sağlığı içinde devamını sağlamak, ülkenin sağlık şartlarını düzeltmek, fertlerin ve cemiyetin sağlığına zarar veren amillerle mücadele etmek ve halka sağlık hizmetlerini ulaştırmak, sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermelerini temin etmek için Sağlık Bakanlığının kurulmasına, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir*” olarak somutlaştırılmıştır.

Bakanlığımız tarafından 2003 yılında uygulamaya konulan “Sağlıkta Dönüşüm Programı”nın en önemli hedeflerden biri Bakanlığın “planlayıcı ve denetleyici” rolünün en aktif şekilde uygulanmasıdır.

Sağlık hizmetleri; ihtiyaçlar, beklentiler, coğrafik özellikler, sosyo-ekonomik farklılıklar ve mevcut sorunlar gibi nedenlerle, planlama yapılmasının ve yapılan planlamanın uygulanmasının zor olduğu hizmetlerin başında gelmektedir.

Planlama, 27/03/2002 tarihli ve 24708 sayılı Özel Hastaneler Yönetmeliğinin Ek 4 üncü maddesinde belirtildiği üzere faaliyetine ihtiyaç duyulan sağlık kurum ve kuruluşları ile bunlara ait sağlık insan gücü, tıbbi hizmet birimleri ve nitelikleri ile teknoloji yoğunluklu tıbbi cihaz dağılımı alanlarında kamu ve özel sektörü kapsayacak şekilde yapılır. Sağlık kurum ve kuruluşlarının hizmet, kapasite, sağlık insan gücü ile çağdaş tıbbi bilgi ve teknolojinin ülke düzeyinde dengeli dağılımının sağlanması planlamanın hedeflerindedir.

II-Kuruluş Kadrosu

Mevcut sağlık kuruluşları mağdur edilmeden uzman/hekim dağılımının düzenlenebilmesi ve ihtiyaç planlamanın yapılabilmesi için; öncelikle kamuda (Sağlık Bakanlığı, Üniversite ve diğer kamu) veya özel sağlık kuruluşlarında (hastane, tıp/dal merkezi, laboratuvar, poliklinik, müessese) çalışmakta olan uzman/hekim sayıları ve uzmanlık dallarının belirlenmesi ve özel hastaneler ile diğer sağlık kuruluşları için de kadro kavramının yerleştirilmesi gerekmektedir.

15 Şubat 2008 ve 11 Mart 2009 tarihli Özel Hastaneler Yönetmeliği ile Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik değişikliklerine istinaden

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

özel sağlık kuruluşlarında tam zamanlı çalışan hekimlerin buldukları uzmanlık dalları ve çalışan hekim sayıları kuruluş kadrosu olarak belirlenmiştir.

Özel sağlık kuruluşları 15 Şubat 2008 ve 11 Mart 2009 tarihli yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten bu güne kadar kadrolarındaki sayılarda hekim/uzman istihdam edebilmekte, ayrılan bir uzman olması halinde de yerine aynı uzmanlık dalında yeni bir uzman başlatabilmektedir. Mevcut kadroları çerçevesinde hizmet sunmalarında aksama olmamaktadır.

Bundan sonraki dönem için yeni özel sağlık kuruluşunun açılmasından ziyade, mevcut kuruluşların hem fiziksel hem de kadro yönünden iyileştirilmeleri hedeflenmiştir. Önceki dönemlerde ruhsatlandırılmış ancak fiziki şartlarını iyileştiremeyen hastanelerin bu olumsuz durumlarını müktesep haklarını da dikkate alarak düzeltebilmelerine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Ön izin almış hastanelerin yasal süreleri içinde açılışının tamamlanması ile yapılacak değerlendirme sonrası mevcut özel sağlık kuruluşlarının kadro eksikliklerinin tamamlanması, Bakanlıkça özel sağlık kuruluşu bulunması uygun görülen yerleşim birimlerinden hiç özel sağlık kuruluşu olmayan veya eksik kapasitesi bulunanlara yeni yatırım planlanacak ve yeni yatırımcılara yatırım izni verilecektir.

Ülkemizde şu an için yeterli uzman hekimini bulunan bir ilimiz bulunmamaktadır. 2009 yılında bin kişiye 1.6 hekim (uzman ve pratisyen) düşmekte iken 2023'de 200.000 hekim sayısına ulaşılabilmesi halinde bu rakam binde 2.4 olabilecektir. Bu sayı halen bazı ülke ortalamalarının altındadır. Görüldüğü üzere şu an için hedeflenenin neredeyse yarısı ile hizmet verilmektedir. Bu durum da özel sektöre verilecek yeni hekim kadrolarının belirlenmesinde neden bu kadar dikkatli davranılması gerektiğinin en önemli göstergesidir.

Uzman hekimin ülke genelinde nüfusa göre dengeli dağılımını bu kısıtlılık içerisinde düzenleyebilmek için; ülkedeki toplam uzman hekim sayısının, o ilin nüfusuna kıyaslanarak o ilde istihdam edilebilecek uzman sayısı belirlenmekte ve o ildeki mevcut aktif çalışan uzman sayısının bu sayıya oranına göre değerlendirmeler yapılmaktadır.

III-Dönemsel Düzenlemeler

15 Şubat 2008 tarihli Yönetmelik değişikliği ile durdurulan hızlı ve kontrolsüz yapılanmanın kontrol altına alınması ile birlikte ve özel sağlık kuruluşları temsilcilerinin de katılımıyla yapılan çalışmalarla, başta 11 Mart 2009 tarihli yönetmelik olmak üzere yapılan yönetmelik değişikliklerinde özel sağlık tesisleri lehine yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Kuruluşların bildirim hataları veya başka sebeplerle bildiremedikleri ve bu nedenlerle kayıt altına alınamamış kadrolar da kuruluşların lehine olarak düzeltilmiştir. Kadro olarak tanımlanamayan ancak bir şekilde çalışmakta olan hekimlerin mağdur olmaması adına da hekimin çalıştığı dönemde kullanılacak geçici kadrolar tanımlanmıştır.

Özel sektörde şu an için bulunan 21.000 uzman hekim kadrosunun da kendi aralarında kullanabilmesine yönelik olarak düzenlemeler yapılmıştır.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Uzmanlık belgesini alarak hizmete yeni katılan uzman sayısı değerlendirilmiş ve özel sektör için uzmanlık dallarında yeni ek kadroların belirli oranlarda verilmesi planlanmıştır. Bu çerçevede yeni kadro verilmesine yönelik çalışmalar 2011 yılında başlatılmış ve bu uygulamaya devam edilecektir.

IV-Planlama İstihdam Komisyonu

Bakanlıkça, planlamanın temel esaslarını bozmadan;

- a) Mevzuat maddeleri içerisinde belirtilmeyen ancak özel sektörün acil ihtiyaçlarını veya ön görülmemiş eksikliklerini değerlendirmek,
- b) Toplam uzman sayısındaki artışa paralel olarak özele kadro tahsislerini yönetebilmek,
- c) Özel sağlık kuruluşlarının taşınma, birleşme veya birleşerek hastane olma talepleri veya kadro ihtiyaçlarını gidermek amacıyla kadro devralma taleplerinden başka bir ile taşınma/taşınarak başka özel sağlık kuruluşları ile birleşme talepleri ve il dışı kadro devri/değişimi ile ünite ve birim ilave istekleri değerlendirebilmek,
- d) Özel sektörün kadro ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik görüş oluşturabilmek, amaçlarıyla Özel Hastaneler Yönetmeliğinin Ek 6 ncı maddesi çerçevesinde ve içerisinde sektör temsilcilerinin de bulunduğu Planlama İstihdam Komisyonu teşekkül ettirilmiştir.

Planlama ve İstihdam Komisyonu, Bakanlıkça on beş günde bir düzenlenen ve Türkiye'deki personel durumunun izlendiği Aktif Personel CD' sinde, 2011-2023 dönemi için Bakanlıkça yayınlanan Özellikli Planlama Gerektiren Sağlık Hizmetleri Rehberi'nde ve Yataklı Sağlık Tesisleri Planlama Rehberinde bulunan bilgiler ve ilgili birimlerin görüşlerini dikkate alarak görüşlerini belirlemektedir.

Bu Rehberlerde Sağlık Bakanlığı, üniversiteler ve özel sektörde bulunan kapasite, üniversite ve sağlık bakanlığınca yapılması hedeflenen yatırımlar belirlenmiştir. Ayrıca, özel sektörün yatırımın atıl duruma düşmemesi açısından hedef belirlemede yardımcı olmalarına yönelik tespitler yapılmıştır.

Hastanelerin yatak sayılarına göre belirlenen kadrolarının kullanımında ve uzmanlık dallarıyla ilişkili olan özellikli ünite ve planlama kapsamındaki cihaz yatırımlarında ön izin almaları ve bu rehberleri dikkate almaları uygun olacaktır.

Kadro tahsisi, kuruluş taşınmaları ve kadro devirlerinde; ülke genelinde dengeli dağılım için öncelikle nüfusa düşen uzman sayısı esas alınmıştır. Kuruluşların ihtiyaçları açısından ise; ruhsat şartlarını kaybetmeme, hastanelerin yatak sayısı, o yerleşim biriminde özelde hiç kadro olmaması gibi öncelikler değerlendirilmiştir.

İldeki özel uzman hekim doluluk oranı iki aşamalı olarak değerlendirilmektedir.

- Birincisi ildeki toplam uzman hekim sayısının özeldeki toplam uzman hekim sayısına oranıdır ki bu kuruluş taşınmalarında, kuruluşun parçalanması mümkün olmadığı için esas alınmaktadır.

- İkincisi ise bir uzmanlık dalı için özel oranı ki bu da bu uzmanlık dalında yapılması talep edilen kadro devirlerinde esas alınmaktadır.

Planlama İstihdam Komisyonunun bundan sonraki değerlendirmelerinde ise;

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

1) Kuruluş taşınmalarında:

- a) Özel oranı %30'un altında olan illere her yerden taşınma yapılabilecektir.
b) Özel oranı %30- %40 arasında ve toplam uzman hekim il doluluk oranı %100 ün altında olan illere, toplam uzman hekim il doluluk oranına göre yüksekte alçağa olmak kaydıyla toplam uzman hekim il doluluk oranı % 100'ün üzerinde olan illerden taşınılabilecektir.

2) Kadro devirlerinde:

- a) Branş özel oranı %30'un altında olan illere her yerden devir yapılabilecektir.
b) Branş özel oranı %30- %40 arasında olan ve branşın il doluluk oranı %100 ün altında olan illere, branş il doluluk oranına göre yüksekte alçağa olmak kaydıyla, devredilecek ildeki branşın il doluluk oranı % 100'ün üzerinde olan illerden kadro devralınabilecektir.

Toplam uzman hekim sayısı	65.579
Özel sağlık kuruluşlarında bulunan uzman hekim sayısı	20.576

Mart 2011 itibariyle illere göre kuruluş taşınması ve kadro devirlerinde dikkate alınan doluluk oranları tabloda görülmektedir.

TABLO

İL	ÖZELDE ÇALIŞAN UZMAN ORANI	İL	ÖZELDE ÇALIŞAN UZMAN ORANI
TUNCELİ	0	MUŞ	18
GÜMÜŞHANE	0	KONYA	18
BAYBURT	0	ŞANLIURFA	19
ARDAHAN	0	ISPARTA	19
ARTVİN	0	GİRESUN	19
SİNOP	0	HATAY	20
HAKKARİ	1	KARAMAN	20
BİLECİK	1	NEVŞEHİR	20
KARS	1	TRABZON	20
ŞIRNAK	3	BALIKESİR	20
IĞDIR	4	SİİRT	21
ADİYAMAN	4	EDİRNE	22
BİNGÖL	5	ORDU	22

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

BURDUR	5	UŞAK	22
KİLİS	6	KASTAMONU	23
TOKAT	6	MANİSA	24
BİTLİS	6	SAKARYA	24
AĞRI	6	ZONGULDAK	24
NİĞDE	7	MERSİN	26
SİVAS	7	DENİZLİ	26
YOZGAT	8	DİYARBAKIR	26
ERZURUM	9	ELAZIĞ	27
ERZİNCAN	11	OSMANİYE	28
KIRŞEHİR	11	KIRKLARELİ	29
AMASYA	11	TEKİRDAĞ	29
MARDİN	11	KARABÜK	29
ÇORUM	12	SAMSUN	29
KÜTAHYA	13	GAZİANTEP	30
BARTIN	13	BURSA	31
KIRIKKALE	14	BATMAN	31
ÇANAKKALE	14	MALATYA	31
AFYONKARAHİSAR	15	KOCAELİ	32
ÇANKIRI	15	ADANA	32
DÜZCE	16	KAYSERİ	34
VAN	16	YALOVA	36
KAHRAMANMARAŞ	16	ESKİŞEHİR	37
RİZE	16	MUĞLA	39
AKSARAY	17	İZMİR	42
BOLU	18	ANTALYA	52
AYDIN	18	ANKARA	57
		İSTANBUL	57

T.C.
SAğLIK BAKANLIğI
Sağlık Hizmetleri Genel M¼d¼rl¼đ¼

